

به نام خدا

مقدمه ای بر مباحث اخلاقی تریاژ

دکتر هومان حسین نژاد

بورد تخصصی طب اورژانس

د ع پ تهران

عضو کمیته کشوری تریاژ

hoseinnejad@tums.ac.ir

چند سناریو

در جریان یک زلزله: این را رها کنید بمیرد!!!

در یک بعد از ظهر شلوغ در اورژانس: میدانم درد داری اما باید منتظر باشی!

در جریان تخریب بیمارستان در اثر انفجار لوله های گاز: بیمارانی که مراقبت ویژه نمی خواهند را مرخص کنید

درب یک بیمارستان صحرائی در جریان سیل: آقای دکتر را به جای این بچه اتاق عمل ببرید!!!

تریاز و ارزشهای نظام سلامت (تعاملیها (تقابل)

حیات بشر: فرد یا اجتماع

سلامت بشر: پرداختن بهای زندگی با رنج و نقص

استفاده معقول از منابع: به نفع هدف

درستکاری و بیطرفی: درمبانی و عملکرد

حق انتخاب و خودمختاری: آزادی تصمیم گیری (هم بیمار هم ناجی)

وفاداری به بهترین خواسته بیمار

احترام به حق مالکیت منابع (به جز استثنائات)

تریاز و اصل توزیع مساوی فرصتها (داستان ملا و تقسیم گردو)

قرائت متفاوتی از یارانه هدفمند شده: (شبهه تریاز کردن غنی و فقیر)

نظر شما چیست؟

بچه پولدار: منصفانه نیست! من قانون شکنی نکرده ام چرا من محروم
میشوم؟

بچه گدا: ؟؟//؟؟ (تو حق نفت من را میریزی تو باک ماشینت)

لازم نیست یک عمل عواقب یکسانی برای افراد داشته باشد بلکه بیشترین نفع را به دست آوردن مهم است (اصل کارآمدی)

منطقی است که در جریان یک فاجعه فراگیر ارائه دهندگان خدمات در حیطه سلامت و خدمات اجتماعی در اولویت قرار گیرند. زیرا این افراد دستیابی به بیشترین سود را به خصوص برای بیمارانی که به زودی یا در آینده نیازمند کمک هستند را تسهیل میکنند و افزایش میدهند. (اصل کارآمدی)

بقای سربازان مهم است یا یک ملت؟ (اصل کارآمدی)

چالش های اصل کارآمدی

تفاوت قضاوت در مورد کارآمدی با تغییر حیطه نفوذ (نیازمندان فعلی یا آتی)

دشواری تحلیل (پیش بینی) نتایج (از کجا نتیجه جنگ را پیشبینی میکنیم)

ایجاد نتایج ناهمگون (یک مثال نقض در پیوند اعضا)

اصول سه گانه راول: توزیع صحیح نیازهای اولیه اجتماعی

نیازهای اولیه اجتماعی: نیازمندی ها شامل دستیابی به اختیار بنیادین، قدرت، فرصتها، درآمد و توانگری بودند.

دو اصل اول راول: افراد بر اساس توانمندیها و مهارت حقوق برابری برای اختیار بنیادین و کسب فرصت در جامعه دارند.

اصل سوم که به اصل تفاوت معروف است در مورد توزیع تسهیلات مالی و اجتماعی در جامعه است. (توجه به اقشار کمتر برخوردار)

اصل تفاوت و تریماژ

استدلال راول

وینسلو بیکر و استرسبرگ.

وینسلو پرسید قانونگذاران جامعه چگونه با تریماژ برخورد میکنند؟ انتظار منطقی از یک دستگاه قانونگذار کاهش نتایج بد احتمالی است که در اینجا به معنی کاهش مرگ خواهد بود

اولویت بایماران قابل درمان بدون صرف نامتناسب منابع محدود است.

اشکالات نظریه تفاوت برای توجیه منطق

تریماژ

این اصول فقط برای تصمیم گیری در خصوص ساختار پایه اجتماعی و چیدمان نیازهای اولیه اجتماعی بنا شده

اگر بر اساس قانون تفاوت ما این گروه در معرض خطر بیشتر را اولویت بدهیم در واقع منابع را متوجه گروهی کرده ایم که تعداد بیشتری از آنها خواهند مرد (نقض غرض)

این اصل ما را به جهتی میبرد که بیشترین نفع را برای گروه در معرض خطر مهیا کنیم تعداد مرگ های قابل اجتناب را کم کنیم و از افرادی که امید به زنده ماندنشان کم است یا منابع زیادی برای درمانشان لازم است چشم پوشی میکنیم (امادر شرایط کمبود منابع نباید افزایش بیماران نجات یافته را به اصول اخلاقی ارجحیت داد.)

"آیا باید تعداد را شمرد؟"

سناریوی تارک

تارک تاکید میکند اندازه خطری که متوجه هر یک از بیماران است مساوی است. (یعنی مرگ)

زندگی افراد برای خودشان به یک اندازه مهم است باید به هر یک از افراد در این شرایط شانس مساوی داد (مثلا با شیر خط کردن) با چنین رویکردی بیشترین احترام و توجه را به افراد کرده ایم.

یک نظریه دیگر....

اف ام کم: اگر مردم بیشتری نجات یابند دنیا جای بهتری خواهد بود و جای بدتری است اگر تعداد بیشتری رنج ببرند یا بمیرند.

کام: بهر حال در وضعیت کمبود منابع ما نمیتوانیم همه را نجات دهیم و نجات هر فردی وابسته به مرگ دیگری است لذا باید اولویت را به هر چه بیشتر کردن افراد زنده اختصاص دهیم هر چند نتوانیم همه را نجات دهیم.

و کلام آخر:

تحقیقی که آقای ویچ در مورد بینش افراد نسبت به مقوله تریاژ در ایالات متحده انجام داده نشان میدهد هم مردم عادی و هم شاغلین در نظام سلامت خواهان ارتقا تریاژ به قسمی هستند که باعث نجات جان افراد بیشتری گردد و همچنین سیستم حمایت اجتماعی که اولویت را به بیمارترین افراد بدهد

الگوی رسیدن بیماران روش تریاژ و منطق اخلاقی حاکم در این شرایط تغییر میکنند.

انتخاب یک سیستم خاص تریاژ برایشرايط مشخص وابسته به بررسی خود سیستم، اصول و ارزشهای بنیادی آن و شرایطی که در آن در حال به کارگیری است میباشد